

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. Силвия Борисова Димитрова, д.оз.н

Факултет по обществен здравеопазване

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна

Член на научно жури

съгласно Заповед № Р-109-90 от 21.03.2024г.

на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ гр. Варна

Относно: Процедура за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4. Обществено здраве, специалност „Управление на общественото здраве“ за Учебен сектор „Медицински лаборант“ към Медицински колеж - Варна

1. Сведения за процедурата

Съгласно Заповед № Р-109-90/21.03.2024г. на Ректора на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна съм включена като вътрешен член в състава на Научно жури по процедура за заемане на академична длъжност „професор“ по специалност „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт за Учебен сектор „Медицински лаборант“ към Медицински колеж – Варна.

Съгласно Протокол № 1/04.04.2024г. от проведено първо заседание на Научното жури съм определена да изготвя рецензия по процедурата.

В обявения конкурс участва един кандидат - доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз.

Кандидатът е представил прецизно всички необходими документи за участие в конкурса, съответстващи на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”- Варна.

2. Кариерен профил на кандидата

Доц. Емилия Георгиева, д.оз. придобива ОКС „професионален бакалавър“ в Медицински колеж – Варна, по специалност „Медицински лаборант“ през 1995г. През 2008г. се дипломира в бакалавърска програма по специалност „Управление на здравните грижи“, а по-късно (2013) и в магистърска програма по същата специалност в Медицински университет – Варна. Доц. Е. Георгиева има придобита и ОКС „магистър“ по специалност „Маркетинг“ във Филиала на ШУ „Еп. Константин Преславски“ в гр. Варна.

През 2016г. тя успешно защитава дисертационен труд към Катедрата по здравни грижи на Факултета по обществен здравеопазване при Медицински университет – Варна на тема „Осигуреност с медико - лабораторни услуги в общата медицинска практика в

Североизточна България“ и придобива образователната и научан степен „доктор“ по специалност „Управление на здравните грижи“.

През 2023г. доц. Е. Георгиева, д.оз. придобива специалност по „Обществено здравеопазване“. За периода м. май 2023г. – м. юни 2023г. участва успешно в специализация „Добри практики при работещи с био-лабораторни технологии“ в Университет Торино, Италия.

Професионалното развитие на доц. Емилия Георгиева, д.оз. започва като медицински лаборант в МБАЛ „Св. Марина“ Варна (1995) и продължава като медицински представител на лабораторна техника, консумативи и реактиви за научна дейност в СОФБИОЛАЙФ – БИОМЕДИКА ООД (2008-2012). От 2012г. Емилия Георгиева е преподавател по практика в УС „Медицински лаборант“ на Медицински колеж – Варна, а от 2018г. заема академична длъжност „доцент“. От 2021 година доц. Емилия Георгиева, д.оз. е заместник-директор на Медицински колеж – Варна в направление „Кариерно развитие, качество и акредитация“.

3. Общо съответствие на кандидата с изискванията на ПРАС на МУ-Варна

Представените конкурсни материали за заемане на академичната длъжност „професор“ по специалност „Управление на общественото здраве“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за развитието на академичния състав в МУ–Варна.

Представените документи от кандидата включват: творческа автобиография; дипломи за висше образование; диплом за ОНС „доктор“; диплом за АД „доцент“, свидетелство за призната специалност, списък на публикации и копие от тях, хабилитационен труд, резюмета на трудовете, академична справка от Библиотеката на МУ-Варна, справка за изпълнение на минималните национални изисквания и допълнителните изисквания, определени в Правилника за развитието на академичния състав в МУ–Варна (придружена с доказателства) и други документи удостоверяващи показателите, съгласно регламента за заемане на академична длъжност „професор“ в Медицински университет – Варна.

Представената справка, показва, че кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор“ доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. отговаря на всички условия и покрива напълно, наукометричните изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ (Таблица 1).

Таблица 1. Съответствие с наукометричните изисквания на МУ-Варна за заемане на академична длъжност „професор“

Група от показатели	Съдържание	Професор (брой точки)	Доц. Емилия Георгиева
А	Показател 1: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор"	50	50

В	Показатели 3 или 4: Хабилизационен труд	100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9: Публикации	200	349.06
Д	Сума от показателите от 10 до 12: Цитирания	100	100
Е	Сума от показателите от 13 до края	100	179.41

4. Характеристика на монографичния/хабилизационния труд

Монографичният труд “Бързите тестове, qPCR системите и мобилните приложения – ключът в битката срещу пандемията SARS-CoV-2”, представлява задълбочен анализ на автора Емилия Георгиева върху проблемите, засягащи актуалните аспекти, съвременни модели и подходи за подобрена и достъпна лабораторна диагностика и възможности на мобилните технологии за осигуряване на по-добро и по-навременно здравеопазване.

В съдържателно отношение трудът е разработен в три глави. Представен е обзор на съвременните методи за бърза диагностика на инфекциозни заболявания, подчертавайки значението на навременното откриване и диагностициране. Основният фокус е върху развитието на Point-of-Care (POC) устройства, като се споменават различни иновативни технологии: чип устройства (LOC), Lab-on-a-Disc (LOAD) устройства, микрофлуидни хартиени аналитични устройства (μPAD) и др.

Монографичният труд разглежда мобилното здраве, което включва подробно описани приложенията за проследяване на контактите, приложения за карантина, приложенията за наблюдение на симптомите и тези, които предоставят информация. Специално внимание е обърнато на управлението на пандемията от SARS-CoV-2. Обсъдени са ограниченията, пред които сме изправени, както и бъдещите перспективи и посоки за развитие. Трудът подчертава значимостта на иновациите в медицинските технологии и мобилното здраве за ефективното справяне с подобни кризи.

За разработването на своя монографичен труд авторът се опира на 262 източника, от които 19 на кирилица. В обем, отговарящ на изискванията, доц. Емилия Георгиева проучва и изследва проблеми, които се пораждат от необходимостта за улеснен достъп до здравни грижи осигуряващи цялостните нужди на пациента. В този смисъл монографичният труд е актуален и разрешава важни въпроси, свързани със съвременното здравеопазване. Доц. Емилия Георгиева умело извежда дискуссионните въпроси, свързани с бъдещето и перспективите на мобилното здраве. В монографичния труд е предоставена рамката, в която тестването за SARS-CoV-2 има ключова роля за генерирането на надеждни данни от наблюдението, за постигането на контрол върху предаването на вируса в общността, за предотвратяване на предаването във високорискови ситуации и за ограничаване на повторното въвеждане на вируса в общности, които са постигнали траен контрол върху предаването на инфекцията.

В заключителната част на база проведено собствено проучване се предоставят нови

важни и актуални теми, свързани с подобряване на здравеопазването чрез модерни диагностични подходи и мобилни технологии, като същевременно предоставя ценна информация за специалистите в тази област.

5. Обща характеристика на научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Приложените за участие в конкурса публикации и справки, доказват високо качество и международна разпознаваемост на научната продукция на доц. Емилия Георгиева, д.оз.

За участие в конкурса са представени 46 заглавия. Разпределението им в наукометричен аспект е както следва:

1. Включени в справка по образец, доказваща изпълнение на минималните изисквания за

заемане на академичната длъжност „професор“, съгласно ЗРАСРБ (41 броя):

- Критерий А, показател 1, Дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ -1 брой;
- Критерий В, показател 3, Монографичен (хабилитационен) труд- 1 брой;
- Критерий Г, показател 7, публикации и доклади в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 11 броя;
- Критерий Г, показател 8, публикации и доклади в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 23 броя;
- Критерий Г, показател 9, публикувана глава от колективна монография – 1 брой;
- Критерий Е, показател 20, университетски учебник – 1 брой;
- Критерий Е, показател 21, университетско учебно пособие – 3 броя;

2. Извън участващите в доказателствения материал за покриване на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ (5 броя):

- публикации, свързани с дисертационния труд за ОНС „доктор“ -3 броя;
- пълнотекстови публикации в научни издания, реферирани и индексирани – 2 броя;

Всички публикации са коректно описани и приложени в пълен обем в електронен формат към материалите по конкурса.

Списанията, в които е публикувала доц. Емилия Георгиева имат следния импакт фактор (IF), по данни на Академичната справка:

- FARMACIA, 2012 – IF-1.433
- Biotechnology & Biotechnological Equipment, 2023 - IF-1.764

Качествена характеристика на научно-изследователската работа на доц. Емилия Георгиева, д.оз.

Доц. Емилия Георгиева, д.оз. е систематизирала своите научни трудове след заемане на АД „доцент“ в пет направления:

- Въвеждане на иновативни технологични решения за подобряване времето и достъпа до медико-лабораторни услуги;
- Ролята на медицинския лаборант, като част от интердисциплинарния екип в хода на диагностично-лечебния процес;
- Лабораторната диагностика като част от интегриран подход при диагностика и контрол на хроничните заболявания;
- Изследване на антимикробният ефект на природни продукти (етерични масла) самостоятелно и в комбинация с утвърдени антибактериални лекарствени форми;
- Нови подходи в борбата с антимикробната лекарствена резистентност.

Първото направление „Въвеждане на иновативни технологични решения за подобряване времето и достъпа до медико-лабораторни услуги“ е представено с 6 заглавия, които анализират качеството на медицинските – лабораторни услуги и поддържането им, чрез нови стандарти. Направената оценка на комплексното управление на всички видове свързани дейности в диагностичния процес, дава възможност да се идентифицират силните и слабите страни, както и възможностите за подобрене, с цел осигуряване на по-добро здравеопазване.

Анализите на ефективността на диагностичния процес, извеждат алгоритми за оценка на времето за изпълнение на различни дейности, както и качеството на получените диагностични резултати. Внедряването на нови технологии и методи в диагностичния процес включва използването на модерни диагностични устройства, софтуерни решения и мобилни приложения, които осигуряват безопасност и надеждност.

Доц. Емилия Георгиева допринася за изясняване на ползите от въвеждането и прилагането на нови методи и РОСТ тестове (Point-Of-Care Testing) в лабораторната диагностика, целящи увеличаване на диагностичните възможности.

В поредица от публикации са проучени териториалните аспекти на достъпа и наблюдаваните тенденции на съществуващите регионални диспропорции в разпределението на ресурсите в извънболничната помощ.

По второто научно направление „Ролята на медицинския лаборант, като част от интердисциплинарния екип в хода на диагностично-лечебния процес“ са 8 изследвания, които проучват и анализират професионалната отговорност на медицинския лаборант.

Представена е ключова роля в подпомагането на други медицински специалисти, в извършването на различни изследвания, които са основни за поставянето на диагнози и определянето на лечение. Проучена е ефективната координация и сътрудничество между членовете на екипа за осигуряване на качествено и навременно здравеопазване.

Доц. Георгиева, в значителен обем заглавия, извежда необходимостта от създаване на атмосфера на доверие, подкрепа и съпричастност в процеса на работа на медицинския персонал от различни сектори и отделения в болнична среда. Анализирани са регулации и законови ограничения, произтичащи от спецификата на здравните системи, които правят пазара на труда на здравни специалисти достъпен само за участници с висока професионална квалификация.

В третото направление „Лабораторната диагностика като част от интегриран подход при диагностика и контрол на хроничните заболявания“ е анализирано взаимодействието между различните сектори в здравеопазването за постигането на по-добра ефективност на здравните грижи. Проучена е ефективността на интегрираните екипи, оказващи грижи за пациенти с хронични заболявания и оценката на техните нужди. Анализирани са основните грижи, необходими при тези пациенти, както и нуждата от специфични умения и психологическа подкрепа.

Публикациите, включени в направлението, проучват предизвикателствата при пандемията от COVID-19 и подчертават значението на диагностика и нуждата от разработване на бързи тестове за навременен контрол на различни инфекциозни причинители.

Разглеждани са и въпроси свързани с използването на бързи тестове и методи за диагностика с цел контрол на заболяванията и ограничаване на разпространението.

В четвъртото направление е разгледан антимикробният ефект на природни продукти (етерични масла) самостоятелно и в комбинация с утвърдени антибактериални лекарствени форми. Проучен е потенциала на натуралните продукти както за облекчаване на симптомите на менопауза, така и за антимикробни приложения. Продължителната употреба на тези продукти може да доведе до значителни здравни ползи, а етеричните масла от мащерка и риган имат обещаващи терапевтични приложения в борбата с бактериалните и гъбичните инфекции. Поредица от публикации правят оценка на минималната бактерицидна концентрация (МБС) на натурални продукти като масла от мащерка и риган срещу патогените *S. aureus*, *E. coli* и *C. albicans* демонстрира техния значителен антимикробен потенциал. Тези резултати подкрепят използването на натурални продукти като ефективни антимикробни агенти в медицинската практика и отварят възможности за бъдещи изследвания и разработки на нови терапевтични средства.

Публикациите, включени в **петото направление** „Нови подходи в борбата с антимикробната лекарствена резистентност“, са насочени към анализ на иновативни подходи за ефективно управление и борба. Доказана е значимостта на бързи лабораторни тестове в ежедневната диагностика. Разглеждани са контролирани проучвания, които показват полза от използването на прокалцитонин като биомаркер за разпознаване и мониториране на инфекциозни състояния в медицината. Използването на специализирани алгоритми за интерпретация на неговите нива помага за вземане на информирани решения от страна на медицинските специалисти относно диагнозата, прогнозата и лечението на пациентите.

Приемам научните приноси, посочени систематизирано в справката на кандидата.

Доц. Емилия Георгиева, участва в международни, национални и регионални научни форуми. Трудовете са публикувани в реномирани научни издания в чужбина и у нас, като: *Journal of IMAB*, *Scripta Scientifica Medica*, *Социална медицина*, *Здравна икономика* и *менеджмънт*, *Варненски медицински форум*, *Журнал на медицински колеж – Варна* и др.

Към документите по конкурса е представена справка за 9 цитации, от които 5 в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Доц. Емилия Георгиева, д.оз. е член на изследователски екип на приключил проект №19026 „Определяне на антимикробна активност на новосинтезирани нитроимидазолони производни с потенциално приложение в трансплантационната медицина“, финансиран от фонд „Наука“ на МУ-Варна.

Доц. Е. Георгиева е осъществила научно ръководство на двама успешно защитили докторанта.

6. Учебно-преподавателска дейност

От представените документи е видно, че Доц. Емилия Георгиева, д.оз. има 10-годишен научно-преподавателски стаж в Медицински университет – Варна. Участва в преподаването на специалност „Медицински лаборант“ в Медицински колеж – Варна. Учебната натовареност през последните 4 учебни години (от 2019/20 г. до 2022/23г.) е средно 1100 часа.

7. Лични впечатления

Познавам лично кандидата доц. Емилия Георгиева от съвместната ни научно преподавателска дейност. Ценя високо нейната целенасоченост, прецизност, трудолюбие и стремеж за усъвършенстване. Доц. Георгиева се откроява с изключителна лоялност, коректност във взаимоотношенията и изследователската дейност.

Заклучение

Съгласно критериите за оценяване на кандидатите за заемане на академична длъжност „професор“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна, доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. отговаря на условията и задължителните количествени критерии и наукометрични показатели за заемане на академична длъжност „професор“. Кандидатът в конкурса представя необходимия брой научни трудове, като в тях се открояват значими теоретични и приложни приноси. Изследователската дейност представя значими достижения в науката и практиката.

След като се запознах подробно с предоставената ми документация и направих анализ на професионалната квалификация, научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на участника в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор" по „Управление на общественото здраве“, считам, че доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. напълно отговаря на всички изисквания.

Имайки предвид гореизложеното напълно убедено давам положителна оценка и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват **доц. Емилия Петрова Георгиева, д.оз. да заеме АД „Професор" в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“- Варна** по специалност „Управление на общественото здраве“, професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

16.05.2024г.
гр. Варна

Член на научното жури:

/проф. Силвия Борисова, д.оз.н/

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679